27/03/2024

Η διψυχία – Του Πρωτοπρεσβύτερου Θεμιστοκλή Μουρτζανού

/ Γνώμες

«Με γενναιότητα ξεκίνα κάθε ενάρετο έργο και μην προχωρήσεις σε αυτά με διψυχία» (Άγιος Ισαάκ ο Σύρος). Η ασκητική παράδοση της Εκκλησίας μας μάς υπενθυμίζει με τον όρο «διψυχία» μία κατάσταση που συχνά οι άνθρωποι νιώθουμε, όταν είμαστε μπροστά σε μία πρόκληση της ζωής, ανεξαρτήτως αν αυτή είναι ευχάριστη ή δυσάρεστη. Είμαστε δίψυχοι, όταν έχουμε δισταγμό, άγχος, φόβο, αναβλητικότητα, παλιμβουλία. Όταν δηλαδή σκεπτόμαστε υπερβολικά μπροστά στο έργο, το οποίο έχουμε να κάνουμε, το αίτημα που θέλουμε να θέσουμε, την απόφαση που καλούμαστε να πάρουμε. Έτσι, κάνουμε ένα βήμα μπρος, δυο βήματα πίσω, όπως λέει ο λαός

μας, ενώ η ανησυχία για την έκβαση της προσπάθειάς μας συχνά μας παραλύει.

- Γράφει ο Πρωτοπρεσβύτερος Θεμιστοκλής Μουρτζανός, Δρ. Θεολογίας

Ας το σκεφτούμε αυτό στον έρωτα. Υπάρχουν άνθρωποι που αισθάνονται έξη για ένα πρόσωπο, αλλά βάζουν οι ίδιοι εμπόδια, πραγματικά ή φαντασιακά, στο να εκφράσουν τα συναισθήματά τους. Φοβούνται την απόρριψη. Νιώθουν ότι δεν αξίζουν ή ότι, για λόγους που έχουν να κάνουν με την ελευθερία ή τις δεσμεύσεις του άλλου, θα λάβουν αρνητική απάντηση και θα πληγωθούν. Κι έτσι, δυσκολεύονται να εκφραστούν, κρατούν εντός τους τα συναισθήματά τους, τα εκμυστηρεύονται όχι στο πρόσωπο που επιθυμούν, αλλά συχνά σε ακατάλληλους ανθρώπους, όχι με την έννοια ότι δεν θα τους ακούσουν, όσο με το γεγονός ότι δεν μπορούν να τους βοηθήσουν αληθινά, ίσως κάποτε και να μην τους καταλαβαίνουν ή να μην έχουν την ψυχική δύναμη είτε από φθόνο είτε από την αίσθηση ότι δεν είναι δική τους δουλειά, να τους ωθήσουν στο να αποκαλύψουν την αλήθεια,

Ας το σκεφτούμε στον γάμο. Πόσες φορές υπάρχουν ζευγάρια που τα πάνε καλά μεταξύ τους, αλλά δεν αποφασίζουν να προχωρήσουν στον γάμο και την οικογένεια. Ανεβάζουν τον γάμο σε ένα επίπεδο πολύ υψηλό συναισθηματικά, ίσως επειδή φοβούνται την μακροχρόνια δέσμευση είτε γιατί δεν εμπιστεύονται τον εαυτό τους είτε τον άλλον, είτε φοβούνται τη συνήθεια και τη φθορά, ενώ ο οικονομικός παράγοντας διαδραματίζει έναν τόσο σημαντικό ρόλο που αναρωτιέται κάποιος, με το αιώνιο ερώτημα της περίφημης ταινίας του παλιού ελληνικού κινηματογράφου, αν είναι κάλπικη η αγάπη, σαν τη λίρα, και δεν μπορεί να υπερνικήσει τις βιοτικές μέριμνες ή το όραμα πλουτισμού των καιρών μας.

Όμως και την πνευματική ζωή υπάρχει η διψυχία. Ο άνθρωπος ξεκινά να νηστεύει και γρήγορα κάνει πίσω, διότι νιώθει ότι δεν θα αντέξει, λόγω των ρυθμών της ζωής ή της δικής του εσωτερικής κατάστασης. Αναβάλλει να εξομολογηθεί. Αναβάλλει να εκκλησιαστεί, με διάφορα προσχήματα. Αναβάλλει να εργαστεί με τον εαυτό του, να δει την ψυχική του κατάσταση, τα πάθη, τα λάθη και να πάρει την απόφαση να βάλει αρχή μετανοίας. Αναβάλλει να συγχωρήσει, διότι πάντοτε περιμένει από τον άλλο. Μέσα του υπάρχει το ερώτημα: «γιατί πρώτος εγώ; γιατί μόνο εγώ;».

Η διψυχία, στην πραγματικότητα, είναι καρπός όχι μιας λελογισμένης θέασης του εαυτού μας, αλλά του φόβου για αλλαγή. Όποιος είναι βολεμένος με την εικόνα του, με τη θέση του, με τις σχέσεις του, με το εργασιακό και κοινωνικό περιβάλλον στο οποίο ζει, ακόμη κι αν δεν είναι ευχαριστημένος, διστάζει να

αλλάξει. Περιμένει κάτι πολύ ξεχωριστό, κάτι που θα τον πείσει, στην πραγματικότητα όμως δεν είναι έτοιμος διότι δεν θέλει να ετοιμαστεί.

Η πίστη ζητά από εμάς να είμαστε αποφασισμένοι και αποφασιστικοί. Όχι απερίσκεπτοι, όχι όμως και δειλοί. Η πρόνοια του Θεού, η αυτογνωσία, κάποτε και οι επιθυμίες μας μάς δείχνουν τον δρόμο. Με θάρρος και προσευχή ας προχωρήσουμε.

Πηγή: pemptousia.gr – themistoklismourtzanos.blogspot.com